

ABONAMENTUL :

An 70 Lei = 140 Cor.

An 36 Lei = 72 Cor.

An 18 Lei = 36 Cor.

Unul număr e de

50 bani sau 50 fil.

Abon p. oraș și în

suburban Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACȚIA
ȘI ADMINISTRAȚIA
Strada Zrinyi numărul 1 a.INSERTIUNILE
se primesc la administrație
și se taxează după tarif.
MANUSCRIPTELE NU SE
ÎNAPUIAZĂ.

Tărănimea și politicianii.

Am arătat în articolul de ieri, marea scală pe care o fac aceia dintre oamenii politici, cari prin articolele apărute în ziarele ce conduc, amestecă în mod ireverent Coroana, în certurile și discuțiile lor.

Intrucât însă modul și împrejurările în care s'a produs această ultimă lipsă de respect față de adresa Coroanei, au făcut o impresie nefastă în toate unghiurile țării și mai ales în rândurile populației rurale, socotim de datoria noastră să arătăm unul din principalele neajunsuri ale felului acesta de a înțelege abilitatea în politică.

În cursul marelui război, ce a făcut să se rădă din belșug cel mai bun sânge românesc, țărani noștri, cari mai toți sunt militari, au avut prilejul să cunoască de aproape metodele Coroanei, dragostea ei pentru țară și popor cum și sacrificiile pe care și-a făcut în cursul celor doi ani de război și de măcel.

Pe front, în spitalele de răniți, pretutindeni unde se simțea nevoe, Coroana a avut să vie la momentul potrivit pentru a aduce energice, a oțeli voioșele, a împărți oțel și a da o mână de ajutor.

Din această apropiere între Coroană și soldați a rezultat o nesfârșită dragoste și admirație din partea armatei pentru conducătorul ei suprem.

Întorși la căminurile lor, soldații au povestit mișcați familiilor aceea ce văzuseră și comunicând prin aceasta în colțurile lor mai umile ale țării dragostea față de Coroana cari își dăduse pământurile luptătorilor oțeliți în vijeliile războiului: dus pentru ei și tron.

Populația rurală chemată la o viață nouă, privește azi tristă și nedumerită moștenirea care aceia cari cred că au misiunea să conducă destinele neamului, amestecă cu orice prilej Coroana în discuțiile și certurile lor.

Tărănimea nu a avut până acum, nici înțelegere în politică și în politicieni, de aceea ea a fost convinsă în totdeauna că țara se lasă condusă de interese personale și că în ochii lor țărânul nu era bun decât atunci când putea să-i servească de exemplu.

Aceasta a fost până acuma câțva timp înțelegerea sinceră a țărânimei.

După război, toți oamenii politici însă au început să se ascundă în straturile largi ale politicii și mai ales în acelea ale populației rurale, au început să arate că și-au făcut un dreg din ideea de a susține prin toate mijloacele ridicarea țărânimei românești.

Țărânul nostru, împăciuitor și bun, a început în onestitatea bunăvoinței ce i se are și a decis să aștepte liniștit să se vădă rezultatele acestei binefăcătoare schimbări de atmosferă.

Aceasta fiind starea de suflet a populației rurale, e ușor de înțeles impresiunea proastă pe care o produc în sufletul acestor oameni, simpli și cinștiți, ireverenți și atitudinile lipsite de tact, ale politicienilor, față de Coroană.

Și atunci ne întrebăm: oare astfel înțeleg aceia cari vorbesc întotdeauna în

numele poporului, să facă educația acestuia și să-și ție făgăduințele ce au făcut?

Aceasta să fie care rezultatul unui democratism ce se pretinde sincer și care înțelegea că trebuie să aibă ca țintă supremă ridicarea populației țărănești?

Din două una: or felul acesta îngust de a înțelege nevoile impunătoare ale timpului și dorința amestecului Coroanei în toate chestiunile politice mărunte, corupțivitatea sufletului țărânimei și atuncea opera e disolvantă, or populațiunea dela sate așa după cum se întâmplă astăzi, respinge asemenea proceduri puerile și atuncea e o datorie ca acei oameni politici cari nu pot fi la înălțimea situației să nu mai vorbească de democrație și de frumoasele lor intențiuni în ceea ce privește pe țărani.

Oamenii politici, cari pretind că iubesc poporul — și mai ales aceia cari fac asemenea afirmații fără să fi dat probe suficiente până acum — au datoria să-și concentreze toate forțele pentru a face educația poporului, și să lupte pentru ridicarea țărânimei, pe tărâmul intelectual și sufletesc.

Or a ataca tocmai aceea ce inspiră mai multă încredere țărânului și a căuta să scobori aceea ce formează din partea țărânimei, obiectul unei sincere și desinteresate admirații, însemnează să faci operă negativă și să-ți înstreinezi pentru totdeauna sufletele aceloră în numele cărora, te încapătănezi ca să vorbești.

Aceasta am ținut să spunem și avem convingerea că asupra unei chestiuni atât de importante nu se poate insista îndeajuns.

Știri din Basarabia.

Institutul de teologie din Chișinău s'a schimbat în școală națională de viticultură și horticultură. La această școală se primesc absolvenți a 4 clase secundare.

În 3 Septembrie a fost oficiat un parastas de arhiepiscopul Nicodem, la mormântul din Chișinău al regretatului luptător naționalist basarabean, Simeon Murafa.

O școală normală de băieți se va înființa curând în Chișinău sub direcția dlui Sboila.

Actele stării civile din 1910, scrise moldovenește, au fost găsite de prefectul Bogos la părintele Chelach din comuna Gârla Costești.

Primăria Chișinăului a micșorat la 50% darea pentru spectacolele cu caracter cultural și artistic.

La Soroca s'a înființat cohorta de cercetași „Cetatea Soroca” sub conducerea dlor profesori Marin Ramnic Gasca și loc. Stoica.

Oaspeți nepoftiți.

Iată-i! Au început să sosească nepoftiți, cu drumurile de fier ce duc în toate teritoriile alipite.

Desgustați de calicenia românilor din regat și intimidăți de privirile scrutătoare ale poliției, ei și-au luat sborul, ca și pasările de pradă, în spre paradisul teritoriilor alipite.

De ce s'ar mai fi făcut atuncea România-Mare, dacă ei nu ar putea să aibă vre-un folos!

Li găsești pretutindeni — căci ei sunt unii și aceiași — în Cernăuți, ca și la Chișinău, la Arad ca și la Cluj și îi recunoști cu ușurință după ghiosdanele lor mari, încărcate cu pecetii și chitanțiere.

Li mai cunoști, înafară de ghiosdan, după ținuta lor marțială, după eleganța îndolnică a atitudinii și gestului și după accentul lor, ce numai rare ori are salvarea accentului național.

Imediat ce ajung într'un oraș, ca oamenii de ordine și mai ales dibaci în a înălțura pericolul, ei se prezintă mai întâi autorităților, cărora, în numele culturii, artei și științei le expun scopul călătoriei lor.

Odată îndeplinite formalitățile ce trebuie să le asigure șederea în oraș, oaspeții pornesc prin prăvălii, unde vând mai eficient și pe la particulari unde vând mai scump.

Aceia ce îi atrage însă în special sunt instituțiile financiare, cu capitalul lor imens, ascuns în misterioase case de bani, închise cu lacăte de oțel.

Ei cer bani mulți fără a da nimic altceva în schimb, decât chitanțe pe ceea ce au încasat.

Au însă bună voința să ofere abonaamente la reviste sau ziare ce nu există și probabil nu au să existe nici odată, la almanahuri ilustrate, politice, artistice și literare — lucrări monumentale neapărute încă și în care ți se oferă să-ți strecori biografia și portretul, — ei îți oferă în fine abonaamente la publicații de specialitate, polițienești, sportive etc. și care cel mult dacă ar putea să aibă un modest interes local.

Unde punga este deschisă și sufletul este generos, oaspeții împart vorbe bune și elogii; acolo unde găsesc persoane cari refuză ca să dea, ei devin după timp și împrejurări, elocuvenți, insinuânți, patetici, mergând adesea până la amenințări.

Vorbesc în numele patriei, al culturii și al artei, al României Mari și în acela al teritoriilor alipite.

Față de cei timizi devin energici, față de amenințările altora devin însă timizi la rândul lor.

Au toate talentele și toate meritele cu putință, mai au însă în acelaș timp un mic defect și anume o frică groaznică de poliție și comisar.

Chivăra unui jandarm îi sperie, iar uniforma uzată de vreme a gardistului, face să le treacă prin inimă fioruri reci ca o lamă de cuțit.

Oamenii de ordine, ei nu pot să suferă nici un fel de autoritate, pentru că autoritățile au dreptul să bage la închisoare și după urma dreptului acesta ei au avut adesea foarte mult de suferit.

Numele lor nu importă; trebuie să știți însă că au cele mai naționale și mai dulci nume românești.

Acuma când îi cunoașteți încercați să vă feriți. Băgați însă de seamă, că atuncea când îi veți da afară pe ușe, ei să nu între pe fereastră, pemotiv că și-au uitat ghiosdanul.

REVISTA PRESEI.

Sub acest titlu: „Un crepuscul“, „Viitorul“ scrie:

Privim liniștiți ultimele zvârcoliri ale vechiului politicianism. E un amurg și un epilog — dar fără măreție și fără eloquentă. Tristețea acestui final este compromisă de ridicolul limbutei ocazionale. Nimic din solemnitatea și tăcerea evlavioasă a unei înmormântări. Nimic din regretul unanim pentru dispariția unui idol al mulțimii. Urmând porunca fatidică a unei legi biologice, politicianismul, ca orice alcătuire de tranziție, trebuie să piară, și simțământul popular nu poate fi altul decât acela dela moartea unui bufon. A fost în viață un inutil și un zgomotos și dispăre așa cum a trăit, steril și fără de glorie.

Departate de la întrezări o penitență sau o purificare, toate vițiile pe care le-a practicat în arena existenței sale de-o jumătate de veac, răsufă acum în ceasul al unsprezecelea cu pitorescul și cu violența celei din urmă pâlării a unei făclii isvorite. Toate vechile clișee sunt reeditate cu o repeziciune cinematografică, până în clipa când cocoșul de lemn, fluturând de trei ori din aripi, spune publicului separabilul: „bon-soir“. Dar în seara următoare filmul nu mai reîncepe. Fragilul celuloid s'a topit în indiferență și saturația opiniei obștești. Puțini vor rămânea, în depărtatele ioburguri, ca să-și povestească la răspântii amintirile tot mai șterse despre vremelnicul erou.

Politicianismul asfințește, trage se moară. Iși va da duhul pe un trotuar sau pe un caldarâm, ca orice aventurier care n'a avut nici pat, nici cămin. A trăit fără muncă, din pungile altora. Nu s'a uitat cine îi întinde obolul și pentru ce slujbă e închiriat sau cumpărat. A înșfăcat moneda cu lăcomie și a azvârlit-o în labirintul bozunarelor sale surzând cu o satanică filosofie și șoptindu-și în barbă că... banul n'are miros. A spus apoi un „săru'mână“ scurt și respectuos elegantului donator și a pornit mai departe în căutarea altei arene sau s'a reangajat în vechiul circ căruia i s'au vopsit din nou culisele și i s'a schimbat firma.

Ce au furat austriacii din România.

După documentele găsite la ministerul de războiu austriac, și publicate de „Le Temps“ inamicul a luat, a rechiziționat sau a exportat în timpul ocupațiunii, după cum urmează:

291,000 vagoane de 10 tone de grâu;
163,000 vagoane de 10 tone de porumb;
77,000 vagoane de 10 tone de orz și ovăz;
19,000 vagoane de 10 tone de legume uscate;
86,000 vagoane de 10 tone de nutreț;
8,500 vagoane de 10 tone de grăunțe oleaginoase;
3 milioane hectolitri de vin;
550,000 hectolitri de rachiu;
600 mii de cai;
1 milion de vaci și de boi;
4,400,000 de oi;
400 mii viței;
2 milioane de miei;
1 milion de porci.

Inamicul a luat și exportat cantități enorme de petrol, de benzină, de uleiuri minerale etc. A dărâmat fabricile, arsenalul, pirotechnia, nimicind astfel toate industriile țării. Cea mai mare parte din mașini, în bună stare, au fost expediate în Germania, în Austro-Ungaria, în Bulgaria și în Turcia. Mai mult de 1 milion de tone de instrumente agricole s'au luat; mai mult de 5 milioane de chilogramme de lână au fost exportate.

INFORMAȚII.

— Generalul Mardarescu a sosit la București venind dela Sinaia, unde a fost primit în audiență de Kege.

— Se anunță din Budapesta, că generalul Gordon, a plecat de acolo cu un tren special la București, unde va conferi cu d. primministru Brătianu.

— Din cauza sărbătoarei de azi, ziarul nostru va apare Sâmbătă la orele obișnuite.

— Ziarul »Italia« cere ca situația României să fie tratată cu mai multă dreptate de către Consiliul suprem.

— Telegramele au anunțat că Wilhelm de Habsburg care se știe că fusese deținut în România, a cerut voe guvernului, cerere ce i-a fost satisfăcută de a pleca în Ucraina.

Din Budapesta se anunță însă că prințul de Habsburg, a trecut prin Viena, luând drumul spre Elveția.

— Generalul Coandă a sosit în capitală venind dela Paris. Odată cu dsa a sosit și comisiunea engleză compusă din generalul Raymond de Candolle și inginerul colonel Robert de Grandville cu o misiune specială pentru căile ferate.

— Se anunță din București, că d. colonel Boyle a cumpărat din România 70,000 tone produse petrolifere în valoare de 25 milioane franci. Aconto a plătit înainte 15 milioane franci.

Consiliul dirigent a făcut apel la guvernul francez să trimită în Ardeal 150 profesori de limba franceză cari să predea acest studiu în școlile secundare din Ardeal.

— Direcțiunea liceului de fete din strada Haszinger avizează pe părinții interesați, că luni în 15 c. în numitul liceu se începe un curs pregătitor de limba română. Cursul va fi gratuit și va ține o lună. Elevele înscrise ale liceului se pot anunța la acest curs dela 12 și 15 c. orele 8-12 înainte de ameză, în biroul direcțiunii.

— Cetim în „Dacia“:

Ziarele din Belgrad anunță că guvernul sârb refuză să intre în tratative directe cu cel român, pentru stabilirea unei înțelegeri asupra Banatului. Guvernul sârb refuză de asemenea acceptarea plebiscitului propus de români, declarând că numai conferința are dreptul să hotărască soarta Banatului, hotărâre căreia se va supune.

— Lloyd George, ministrul președinte al Angliei, a declarat prietinelor săi, că primește apanajul de 10 mii dolari, pe cari i-a dăruit decedatul miliardar american, Carnegie. Această sumă, a spus Lloyd George o va împărți însă în scopuri filantropice.

— Președinte al Eforiei școlilor orașului Arad a fost ales dr. I. Robu, vicepreședinte d. dr. St. Anghel, iar notari dnii Martin Cziráky și Demetriu Popovicu.

— De câteva zile o boală ia proporții de epidemie în oraș. S'a constatat din partea oficiului sanitar că boala e un catar intestinal produs prin consumarea legumelor necoapte. Deși nu are caracter grav, totuși ea poate deveni periculoasă în cazul când e neglijată. Serviciul sanitar al orașului face atent publicul să nu mănânce legumele necoapte și recomandă observarea tuturor regulilor igienice.

— Membrele Reuniunii femeilor române din Arad sunt rugate să ia în număr cât mai mare, la consfătuirea care va avea loc Sâmbătă, în 13 Septembrie la orele 5 d. a. în localul școlii vile gr. or. române de tete. Se vor discuta chestiuni de mare importanță.

— Concertul Sasa Gorodinsky rus de piano, cu renume mondial și Larian Nicorescu, bariton, va avea loc c. Sâmbătă seara, la Atheneu.

Bilete se pot cumpăra la firma Bloch. No. Bo.

— Cu ocazia serbării muncii americane, comitetul federației muncitorilor din New-York a decis ca grevele să suprimate timp de 6 luni.

x Cine știe ceva despre Vasile caporal la fostul Reg. 31 de Inf. Austro-Ugar. Mai pe urmă a scris cu data 11 Sept. 918 din K. u. K. Epidemie Spital No. Barack 4. Scutari (Albania), să anunțe soția sa Elena Maniu, Arad str. Urba Ivan No. 7. No. So 437.

Bibliografii. »Sburătorul« anul I. No. E. Lovinescu: Cele două coarde (II); N. descu: Stanțe; Ion Gorun: O restituire socială; Mândru: Lege neînfrănată; G. Mihaescu: Sol Nistor; Victor Eftimiu: Serenadă. Cronica Șirato: »Marfa de sezon«; L. Rebreanu: Național și Opera Română (II); Insemnări: sterl Propagandei; Valea Albă; Despre edit. alții...; Poșta Redacției); Bibliografie. Preț exemplar un leu.

Insemnări Literare, redactori: Mih. doveanu și G. Topârceanu anul I. No. 30. Constantinescu: Vasilică; Mihai Codreanu: Umele; G. Ibrăileanu: Titu Maiorescu; Al. A. lippide: Apus de lună; Ionel Teodorescu: toamnă; Liviu Opris: Interior. Săptămâna: ratura de azi. — Cuvinte de aur. — Cântecul garului. — »Ramuri« No. 9 10. Prețul un leu. A apărut: »Școlile din vechiul rigat. Organizarea lor și condițiile de admitere, trecut examene și burse.

Telegrame diverse

Tratative chino-japoneze.

Lyon 10. Matusaka secretarul de tamentului de externe japonez a declarat că Japonia intenționează să restituie tungul Chinei la momentul oportun. Condițiunile restituirei sunt: 1. China restituiască Japoniei Kantsung, comerțul va fi liber. 2. Trupele japoneze se vor retrage orașul Tsingtau; calea ferată din Schan are să fie cvacuată de japonezi și c.

Repatrierea prizonierilor ruși din Germania.

Viena 10. — Din Berlin se anunță a plecat de acolo, în Rusia, cel de transport de prizonieri ruși. Trimit Colceag se folosește de toate mijloacele pentru ca să-i înduce pe prizonierii să intre în armata amiralului.

Măsuri luate de francezi.

Viena 10. Din Breslau se anunță trupele franceze de ocupație au luat măsuri energice față de muncitorii cari au îndemnat pe tovarășii lor la grevă. Au fost detinși mulți indivizi. Comandantul francez din ritoriul minier a dat o proclamație în care pune în vedere muncitorilor, că în cazul unei greve nouă trupele vor proceda cu ma față de greviști.

Cum e privită Serbia.

Roma, 10. — Un corespondent german spune că dominația Serbiei e foarte rău privită în Croația, Slovenia, Bosnia și Dalmația și e probabil ca statul slav să se împartă în mai multe state derale.

America susține pe bulgari.

În tot timpul de când a fost pus pe chestia Bulgariei, aceasta nu a încercat un singur moment să se bucure de simpatie și de sprijinul Americii.

În fața Conferinței și mai ales în cheia Traciei, sprijinul acesta a fost atât de puțin, încât bătrânul om de stat, Venizelos, a avut la un moment impresia că aceste greșeli ar putea fi periclitate.

Cu privire la aceasta chestiune este edificator un articol apărut în ziarul grec „Zar” ce apare în capitala Bulgariei și în care se aduc omagii misionarilor americani și profesorilor dela „Robert College” din Constantinopol, cari au descurtat o vie activitate pe lângă delegații bulgari din Conferință în folosul intereselor bulgare.

Americanii din Salonic, cari vedeau stăruința în altfel, au adresat un protest în acea vreme, arătând greșelile făcute de compatrioții lor, atuncea când reușeau problema mondială la nevoile pur grecești.

Simpatia aceasta pentru bulgari a delegației Statelor-Unite la conferință, a făcut multe ori să gândească și pe americani cari se găsesc în România.

Nu de mult, un ofițer american, care era de mai multe luni în țară și prin urmare învățase să ne cunoască, ne spunea:

„Nu înțeleg pentru ce vă mâhniți văsprijinul pe care America îl dă Bulgariei.”

Nu este nici o nedreptate, aceea ce se face și nici un act de antipatie față de grecii și români.

Simpatia americană pentru Bulgaria este inspirată de considerațiuni umanitare. Eu personal o aprob pe deplin.

Oare nu sunt ei cei mai simpli, cei mai brutali, cei mai puțin inteligenți?

Dacă admiteti că este așa, trebuie să înțelegeți ca ei să fie ajutați, susținuți, conștienți pentru ca mai târziu să poată să se ridice și să între în rândurile popoarelor civilizate.

Au prădat, au ucis, au fost incorecți moralmente? Cu atât mai mult trebuie să le dăm mână pentru a-i scoate din întuneric și ignoranță.

Ofițerul american râde ușor, fără să se ascundă discreta ironie din cuvintele pronunțate.

Apel

Preoții ortodocși români din Regat, Ardeal, Basarabia și Bucovina.

Congresul bisericesc al României-Mari se întrunesc în prag. Sarcina vălului apasă greu, fapt ce trebuie să ne unim cu toții și să luăm o hotărâre în convocarea tuturor preoților cari se găsesc în aceeași situație.

Ca urmare rugăm pe toți colegii să bineînțelegem că este necesare pentru luarea hotărârii „recăsătorire a preoților văduvi” la fel cu județe pentru a ne spune cuvântul în această chestiune, aceasta cu atât mai mult cu cât problema e documentată accesibilă atât din punct de vedere dogmatic cât și canonic.

Votați deci o moțiune, prin care să se ceară popului bisericii darea dispenzei de recăsătorire în hotărârea a preoților văduvi, iar pentru viitor să se ceară aprobatul Sinodului să se ceară schimbarea canonicului întru alt.

Petițiunile de dispensă vor fi formulate în scris și predate în aceeași zi capilor bisericești. În scrisorile necesare desbaterei acestei chestiuni, se va face referință la: „Recăsătorirea preoților văduvi”, redactată de un comitet bucovinean și apărută de curând. Această lucrare se găsește la parohia D. Popovici în comuna Broscăuții-vechi (Maramureș).

Președintele preoților văduvi bucovineni.

TELEGRAME.

Un nou guvern maghiar.

Seghedin. — Din Budapesta se anunță că înfărsit, după lungi tratative se poate spera în formarea unui nou guvern de coaliție. Se vestește că socialdemocrații vor fi reprezentați în guvern prin Garami, Peidl și Payer. Președinte va fi Francisc Heinrich fost ministru de comerț. Partidele burgheze vor fi reprezentate prin Carol Huszár, Rubinek și Hegedüs.

Austria nemulțumită de tratat.

Viena. Cancelarul Austriei germane, Renner a declarat redactorului lui „Neue Freie Presse” că toate condițiile tratatului de pace sunt nedrepte și în mare măsură nefavorabile Austriei. Cu toate acestea Austria e nevoită să iscălească tratatul deoarece țara e aservită cu totul caprițurilor marilor puteri aliante. Cancelarul a adăugat, că dacă ar fi o cât de mică speranță, ca Austria să se poată menține fără sprijinul aliaților și dacă ea nu ar fi amenințată cu pierirea, guvernul austriac nu ar iscăli tratatul. În împrejurările actuale însă Austria e nevoită să iscălească.

O desmintire a d-lui Vaida.

Lyon. — D. Vaida desminte legenda unei păci separate între România și Ungaria. Această invenție e tot atât de răutăcioasă ca și aceea care afirmă că regele României, ar fi dat sprijin arhiducelui loșii. În privința semnării tratatului de pace de către România, d. Vaida observă că dacă nu se ține socoteală de cererile delegației române în privința schimbărilor ce sunt cunoscute, e sigur că sub presiunea opiniei publice, nici un guvern român nu va putea semna tratatul sau în orice caz nu-l va ratifica chiar dacă va fi semnat.

Cehoslovacia nemulțumită de tratatul cu Austria.

Praga. — „Pravo Lidu” scrie că întreaga Cehoslovacia, îndeosebi cehii sunt nemulțumiți de tratatul de pace cu Austria și că dorința generală este ca guvernul să nu iscălească tratatul. Aceasta e de alt-cum și dorința majorității parlamentului cehoslovac.

Praga. — „Ceske Slovo” află din cercurile guvernului: Comisia de pace cehoslovacă la Paris a primit mandat să iscălească tratatul, dar să comunice tot-deodată conferinței de pace nemulțumirea Cehoslovaciei față cu soluția nedreaptă ce s'a dat chestiunii Teschenului.

Cum e primită România.

Lyon. (Transocean). Situația în România este cât se poate de semnificativă. România ține încă frânele în mână. Aliații nu pot executa ușor o presiune decisivă asupra României. Prietenia României va fi foarte prețioasă pentru o anumită lume, din cauza intinselor concesiuni petrolifere, pe care le poate avea eventual de vânzare.

Delegația americană afirmă că permitându-se României a desfiinde conferința, ori care altă mică putere va pute face la fel și că eventual chiar Germania va fi încurajată să devie provocătoarea. În legătură cu notele și protestele trimise de conferință, alte măsuri au fost luate în considerație, spre a aranja lucrurile în București.

Probabil că miniștrii României, la Londra și Paris vor primi în curând comunicări directe dela guvernul francez și englez arătând că Aliații cred de datorita lor de a aranja lucrurile la Budapesta.

Diferendul Wilson House.

Roma. — Se spune că relațiunile dintre Wilson și colonelul House sunt în preajma unei rupturi complete, ceea ce amenință soluțiunea în chestiunile privitoare la Adriatică, la România și la Siria.

Generalul d'Esperay la Belgrad.

Belgrad. Generalul Franchet D'Esperay, comandantul armatei aliaților din Orient, a sosit aci. Cercurile oficiale refuză a da vre-o deslușire despre scopul vizitei generalului.

Sârbii bătuți de Muntenegreni.

Roma. Din Antivari se anunță că mișcarea națională a Muntenegrinilor prin faptul sosirii a numeroși aderenți ai fostei dinastii, s'a întărit: Muntenegrenii continuă luptele cu înverșunare împotriva sârbilor, așa că aceștia sunt nevoiți a se retrage pe întreaga linie.

Ultima oră.

Declarațiile d-lui I. Maniu cu privire la situația internă.

Sibiu 9. D. I. Maniu s'a întors azi la Sibiu. Corespondentul ziarului „Patria” a avut ocazie să vorbească cu președintele Consiliului Dirigent, care a făcut în fugă următoarele declarații cu privire la deosebitele svonuri lansate în timpul din urmă în jurul persoanei d-sale.

Punctul meu de vedere, a spus d. Maniu este cunoscut și nu s'a schimbat întru nimic.

E absolut necesar, după mine, ca criza politică ce dăinuiește de mai multe săptămâni să se rezolve în cea mai mare grabă. Orce întârziere îngreunează și complică situația. Tratatul și clauzele, așa cum sunt, nu pot fi semnate.

Încât mă privește sunt și astăzi pentru concentrarea tuturor forțelor politice într'un guvern național, în scopul schimbării condițiilor oneroase ale păcii propuse și al organizării acțiunii de rezistență, în caz de nevoie. Alte svonuri lansate despre mine sunt cu desăvârșire eronate.

Biroul presei.

Desmintirea unei știri tendențioase.

Sibiu, 9. Față cu știrile publicate de ziarele „Steagul și Epoca” din București, suntem autorizați a constata că de către Consiliul Dirigent, nu s'a trimis nici un delegat special la Budapesta și că d. dr. Ioan Erdeli nu are nici o delegație oficială din partea Consiliului Dirigent.

Biroul Presei.

Austria semnează tratatul.

Lyon 9. Din Viena se anunță: Adunarea națională s'a întrunit Sâmbătă după amiază pentru discutarea tratatului de pace. Rezultatul discuțiilor a fost 100 voturi pentru semnare și 25 contra, 50 s'au abținut dela votare exprimând prin aceasta abținere protestul lor împotriva violării dreptului de liberă dispozițiune al Austriei.

Lyon, 9. — D. Eichhof, președintele delegațiunii austriace la St.-Germain, în lipsa dlui Renner, a făcut cunoscut printr'o scrisoare guvernului francez, că Renner este autorizat a semna în numele Adunării naționale tratatul de pace. La scrisoarea dlui Eichhof se adaugă două anexe: protestarea adunării naționale împotriva dreptului de autodeterminare al Austriei și un protest al finiturilor separate de Austria.

Ceremonia semnării tratatului va avea loc Miercuri la ora 10 dimineața în castelul St. Germain.

Cenzurat: Dr. S. Miclea.

IN LABORATORUL FARMACEUTIC

V. ALBESCU

DIN DEVA, PIAȚA UNIREI NR. 12

SE GĂSESC URMĂTOARELE PREPARATE ȘI DROGERII

LINIMENT VOIATILE, SOLUTIO VLEMINGKS, UNGT SULFUR
P. U. V. DUR, AMONIA LIQ. SULFUR (MĂCINAT), TABULETTA
MENTHAE PP BONBOANE DE SALON A LA GERBEAU, TABULETTA
QUILAJAE CONTRA TUSEI, DIFERITE LIQUERURI ȘI ESSENȚE
QUERURI ȘI BITTER. IN CURÂND PRODUSE SP. RTOASE MEDICINA

„ARADANA”

societate comercială și industrială pe acțiuni.

A V I Z.

Aducem la cunoștința acționarilor noștri
comercianți, că ne-a sosit**sticlă de geamuri,**

în diferite mărimi.

A 438—2

Dela subrevizoratul școlar din Brad, iud. Hunedoara.

Nr. 106,919.

INSCRIERILE

la școala civilă de stat pentru fete din Brad
se vor face dela 4—20 Septembrie a. c. n. în
cancelaria subrevizoratului școlar.Deocamdată vor fi înscrise elevele pen-
tru cl. I—II. Elevele pentru cl. III—IV sunt țin-
ute numai să se prezinte pentru prenotare.
Limba de propunere va fi cea română.La înscriere elevele se vor prezenta cu
părinții lor sau cu locuitorii acestora și vor
aduce cu sine următoarele documente: extras
de botez, atestatul clasei premergătoare, iar
celea din cl. I. și certificatul de revaccinare.Taxa de înscriere și didactru deocamdată
e 100 cor., care se plătește cu ocaziunea în-
scrierii. Dacă taxa amintită se va stabili mai
reducă restul să 'napoiază. Ru 411—5**CURELE ORIGINALE**pentru mașini de tot felul
de sortiment se află la**FRĂȚII BURZA, ARAD.**

Bu 388—5

A V I Z.

Corpul VII Armată are nevoie de 100.000
kgr. brânză.Condițiunile de furnituri se pot ceta în
»Gazeta Oficială» publicată în nr. 52 din Sep-
temvrie 1919.Caietul de sarcini (condițiunile de livrare)
se poate vedea la sediul Diviziei 21 din strada
Ferdinand 10. (Serviciul intendenței). Bu 436-3**Bălegar** pentru îngrășatul pământului se
află depozitat în mare cantitate la
cazarma Regimentului 14 călărași (tosta cazarmă
»Hadik»). Ceice doresc a cumpăra să se adre-
seze regimentului în orice zi. Re 439-2**VAR** prima calitate, ars cu lemn,
în dataliu și poziții de va-
goane se capătă la firma:STEFAN HENRIK, Arad, bulevardul Elisabeta
(vis-à-vis de „Boul roșu”). Se 378-3**Hârtie** de împachetat SUPERIOR albă
de vânzare în mic și mare la
firma: „HERMES”, întreprindere de comisiuni,
ARAD. str. Luther nr. 1. He 385**RECLAMA ESTE SUFLETUL
COMERCIULUI.**

„GLORIA”

societate comercială și industrială, anonimă
în Lipova, strada Principală.

A V I Z.

S'a înființat cu un capital societar de
500.000 cor. zis cincisute mii cor.Se ocupă: cu afaceri comerciale de
import și export, cu întreprinderi industriale,
cu afaceri de economii și comisionare.

Go 441—3

DIRECȚIUNEA.

Țigla de vânzare.Trimit țigla mare și mică de Boln
și Lugoj cl. I. cu vagonul la oricare
gară cu preț ieftin.**TEODOR VULPE**depozit de țigla, lemne de edificat și
scânduri. ORAȘTIE. Vu 418—12**Vie de vânzare.**In comuna Covăsinți podgoria Aradului
se află de vânzare o vie domnească de
prima calitate 7 jugăre catastrale cu rod cu
tot care va fi cca 150 hcl vin, vilă cu etaj
cu 7 chilii, aranjament și verandă mare.Pivniță separată, 250 hcl buți bune, preșuri
mașină de zdrobit struguri și toate recvizi-
tele necesare.Via e situată pe deal în fața soarelui și
e unul dintre cele mai frumoase locuri de
vilegiaturăTot acolo se poate prelua și 100 hcl vin
prima calitate din anul trecut.Toate aceste le vând cu un preț foarte ieftin.
Adresa se capătă dela administrația a-
cestei foi. Vu 419—5**ANEMIE, PALOARE, DIPEPSIE**inceată în câteva săptămâni, dacă folosiți vinurile
medicale ale lui „ROZSNYAY” recomandate și de m. diei.VIN FERAT CHINA 1 sticlă — — — — 20 cor.
VIN PEPSIN 1 sticlă — — — — 25 ”
VIN CONDURONGO 1 sticlă — — — — 25 ”
VIN CHINA — — — — — 30 ”Preparatele de sus se prepară con-
ducătorul farmaciei ROZSNYAY.**IULIU ASMĂNY, farmaciști**A R A D, colțul pieței Libertății
și colțul străzii Eötvös. Ro 204-40**FRĂȚII BURZA**

COMERSANT DE FER

**Magazin de mașini agricole
și articole de specialitate**

ARAD, Piața Borosbényi nr. 1. :: Telefon 604.

Mare depozit de rișnițe de porumb și ovăs,
de mână cu mâna sau putere motorică,
mașini (Triers) de ales negreața, vântură-
toare, pluguri de săpat și arat, grepe, loco-
mobile de benzină, 12 puteri de cai, mașini
de treerat (îmblătit) cu îmblătitoare aparte,
o garnitură de plug de arat cu două loco-
motive de aburi și cumpănă de tăietoare,
oleiu de mașini și de cilindri. — Metal alb
(compozițios). Bu 235—25**In atențiunea prea Onor. Da**Avem onoare a Vă aduce la cunoștință
că iarăși suntem în situația plăcută de
servi săpunul „Margit” (Margaretta) și
„Kedves” (Drăgălaș). — Prețul 8 cor.Aceste săpunuri sunt scutite de
vătămătoare pielei, fac spuma plăcută
feței un ten frumos.Totdeauna fabricăm renumita Cremă
„Margit” în calitatea din timpuri normale,
însă procurarea burcanelor imposibilă,
ca burcanele să ni-se aducă cu ocazia
cărei comenzi. — Prețul burcanului
6 coroane.Pudra „Margit” în prav și fluid,
acopere fața și o scutește în contra
tății timpului.Ne permitem a face încă odată
On. Public căci toate preparatele pe
le punem în circulație sunt nevătămătoare
tru ceea ce garantăm și luăm toată răspun-

Fö 170

Cu perfectă stimă

Dr. Földes și
farmaciști în ARAD**E-L-I-X-I-R-U**din fierea pământului (Centaurea
centauriam) este cel mai excelent
medicament contra boalelor destomac, sgarofu, arsură, lipsă de ap-
umflătură răgăială și constipație

Se poate procura dela farmacia

Dr. Földes și Hehs, Arad

Fö 176

Furnisorul ADAM BOKOR în Arad, piața

drassy Nrul 3.

Primește efeptuirea de mutări și trans-
mai departe expediții în loc și în
Se ocupă cu furnizări de transport
colective.CEL MAI MODERN INSTI
TIPOGRAFIC ROMÂNESC
ARDEAL BĂNAT ȘI CRIȘANA**CONCORDIA**SOCIETATE PE ACȚIUNI
ARAD STR. ZRINYI
TELEFON NOȘTRUFiind aprovizionat cu cele
moderne mașini din stră-
tate: ca mașini de culcuș,
șini de tipar, mașini de
și mașini de vărsat clișee
precum și cu cele mai
derne litere. Primește
executare tot felul de op-
reviste, foi, placste, regis-
tipărituri pentru bănel
cietăți precum și tipărit-
administrative și ad
învitări de logodnă, cum
și p. petreceri. Anunțuri
brals se execută cu cel
mai mare urgență

Serviciu promp. Prețuri moder